

вършенни отъ колкото настоящитѣ. Тѣ сж били само прости пеци. Остатки отъ тѣхъ се намиратъ и днесъ още около Чамъ-Кория.

Въ Самоковско сичкитѣ видни въ турско врѣме били сж до 72, а маданитѣ до 18. Послѣ дохожданието на рускитѣ войски, много видни и мадани били развалени: днесъ има тамъ по-вече отъ 32 видни и 16 мадани (въ княжеството има 10 видни и 3 мадани здрави и способни за работа, а въ Южна Бѣлг. 15 в. и 9 м.).

Ако сравнимъ числото на виднитѣ съ онова на маданитѣ ще видимъ, че виднитѣ надминаватъ 4 пжти по-вече числото на вторитѣ. Причината състои въ това, дѣто 4 подобни видни сж нуждни да приготвятъ желѣзо за единъ маданъ.

Желѣзнитѣ фабрики около Самоковъ неработятъ постоянно прѣзъ цѣла година. Ако изключимъ работното врѣме на полето и зимнитѣ мразове, тогава кога замръзне водата, виднитѣ и маданитѣ работятъ само 3—5 мѣсеца въ годината. Княжество Бѣлгария заедно съ южна-Бѣлгария, която добива желѣзната си руда изъ околноститѣ на Самоковъ, могатъ да произведжтъ годишно около 1,154.222 килограмма и то Княжеството 309.666 килгр. а Южна Бѣлгария 844.556, нѣщо съвсѣмъ незначително въ сравнение съ другитѣ държави.

Рудата принадлежи на селенитѣ. Тѣ я събиратъ, миятъ и прѣмиватъ, сѣкий въ мѣстността си, и прѣнасятъ въ виднитѣ 20—25 гроша. Много отъ селенитѣ чакатъ прѣпита-нието си отъ желѣзната руда.

Въ Турско врѣме ступанитѣ на виднитѣ и маданитѣ били изключително Турци и нѣщо Евреи. Слѣдъ освобождението ни, послѣднитѣ откупили отъ Турцитѣ желѣзнитѣ фабрики, тѣй щото тѣ принадлежатъ на тозъ часъ само на Евреитѣ. Единъ само Бѣлгаринъ е притѣжател на единъ маданъ съ нѣколко видни“.

Почти цѣлото произведение на Самоковското желѣзо се продава до Т.-Пазарджикъ и Сръдецъ, отъ гдѣто се разнася по-надалечъ до Пловдивъ, Стара-Загора и пр.

Самоковското желѣзо е твърдѣ добро, мекко (ковко) и се употрѣблява най-много за правение на подкови и пр.

Голѣма конкуренция обаче му прави английското, а осо-